

Aleg. 276.

S p r a w o z d a n i e

komisji drogowej o wniosku posła Viviena w przedmiocie, by na najbliższej sesji sejmowej przedłożył Wydział krajowy projekt ustawy, mającej na celu obsadzenie drzewami dróg wszelkich kategorii, ze szczególnem uwzględnieniem potrzebnej dla drzew przydrożnych ochrony przed szkodnikami.

Wysoki Sejmie!

Wniosek posła Viviena i towarzyszy dąży do wydania nowej ustawy, któraby chroniła drzewa przy drogach posadzone, jakoteż zniewalała do obsadzania niemi dróg wszystkich kategorii w całym kraju.

Czy obsadzenie wszystkich dróg drzewkami byłoby korzystne z punktu techniki drogowej pozostaje kwestyą otwartą, albowiem wielu inżynierów drogowych twierdzi, że zbytne ocienienie dróg nieszutrowanych, w ziemiach spoistych, a nie przepuszczalnych jest dla ich utrzymania wręcz szkodliwym. Nieprzesądając jednak tej wątpliwości, Wydział krajowy nie spuszczał nigdy z oka ważności przedmiotu obsadzania dróg tak krajowych, jak i innych, a do Wydziałów powiatowych często się w tej kwestyi odnosił, a mianowicie, okólnikami z dnia 21. listopada 1882 3. listopada 1883 i okólnikiem po wniosku posła Huryka 2. grudnia 1893, polecając Wydziałom powiatowym, ażeby korzystali z §. 10. przepisów o policji drogowej, udzielonych Wydziałom powiatowym dnia 1. marca 1892 do liczby 10323, wedle których, właściciele gruntów przylegających do dróg publicznych, jak też i innych kategorii dróg, obowiązani są sadzić, i pielęgnować własnym kosztem drzewka wzdłuż dróg po obu ich stronach. Wybór gatunków drzewek pozostawia się Wydziałom powiatowym.

Trudności jednak w wykonaniu §. 10. przepisów o policji drogowej są dla Wydziałów powiatowych bardzo wielkie, albowiem właściciele mniejszych posiadłości nie posiadają drzewek do sadzenia, brane zaś z obszarów dworskich z kultur leśnych ocienionych, przyjmować się nie chcą, gdyby zatem wola wnioskodawcy w całości wykonaną być miała, każdy Wydział powiatowy, musiałby szkółki dla dróg zakładać, i takowe własnym kosztem utrzymywać. Trudności się jeszcze mnożą przez nieposzanowanie drzewek, przy drogach, już posadzonych przez szerszą naszą publiczność.

Z powodu więc zupełnego braku wykonania wszelkiej policyi drogowej, i z powodu niewyrobionego poczucia u szerszej publiczności poszanowania cudzej własności, nie tylko u najmłodszych dzieci, i pastuszków, lecz i u starszych, stworzenie nowej ustawy, o ochronie drzewek nie jest na czasie, albowiem przy organach dzisiejszej policyi gminnej, wykonaną być nie może.

Z powyż wymienionych powodów, komisya drogowa wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby i nadal na podstawie istniejących przepisów, czynił usiłowania, iżby wszystkie kategorye dróg drzewkami obsadzone były.

Lwów, dnia 13. maja 1839.

Przewodniczący :

J. Męciński w. r.

Sprawozdawca

Fr. Jędrzejowicz w. r.